

DOMOVINA

Objava dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer franširano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačajo krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrlet 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Pozdrav

udeležencem desetletnice Savinjske podružnice S. p. d. dne 15. avgusta pri Logarju v Logarjevi dolini.

Dragi rojaki,

vrli sokoli planin Solčavskih!

V 7. številki „Plan. Vestn.“ našel sem na str. 118. beležko: „Savinjska podružnica bo objavljala dne 15. avgusta t. l. pri Logarju v Logarjevi dolini svojo desetletnico“.

Prebravši to objavo, sem koj počutil, da mi je srce na trenotek zamrlo; potem pa je glasno jeknilo in močno zabilo, kakor bije le povodom velike, nepredvidene radosti. A misli, moje misli! Te so vzprhnile, kakor vzprhne od veselja mladič v gnezdecu, in poletete so, liki tička-sinička, čez hribe in doline ter se usta vile sredi rodnega mi gorovja Solčavskega.

Zdravo hčere stare matere, mogočne Slave!

Košata Radoha, visoka Ojstrica,
Gorata Rinka in zobata Olševa!

Vek za vekom beži; a Ve, kot mogočne stražarice bodro bedite in hranite Slovenski narod in njegovo prirodno bogastvo.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Val za valom se vali; a Ve kot mogočna ograda odbijate besne valove ter branite potomstvo dedov in pradedov Slovenskih,

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Vrag za vragom se drvi; a Ve kot mogočne zaščitnice prostirate nad svojim domačinom — Slovenskim trpinom svoje divno krilo ter uničujete vse peklenske nakane — predrznega ptujstva.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Dolgo je mirno spal v Vašem naročju, kot v varnem zavetišču, narod Slovenski, dokler se je plašil in ogibal Vaše trdnjave vražji natisk; pa malopomalo so začeli prodirati ptujstva naklepi i v Vaše osredje,

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Tedaj se je z Vaših podnebesnih virov razdal gromoglasen klic:

Slovenija, vstan'!

Vse je zamrgolelo, nastal je čas dela in boja, v katerem so Vaši otročiči zajamčili, da hočejo, da morajo živeti, Vaši otročiči.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Vse panoge znanja in vede so začeli gojiti Vaši sinovi, a Vaše hčerke so jim budile v srcih z milo slovensko pesnijo up in vztrajnost pri njih trudapolnih velečinah in celo skromna in na videz le maloznatna vejica slovenskega kulturnega drevesca — slovenska turistika — objhaja danes že svojo desetletnico ob Vašem podnožju,

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Treba je bilo celega pol veka, da so Vaši sinovi, da je cvet slovenskega znanja in zavednosti razumel Vaše krasote, Vaš globoki, domovinski in narodni pomen,

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Iz malega raste veliko. V dneh moje prve mladosti so bili le posamezniki, kateri so slutili lepoto Solčavskih planin, kateri so se naslajali s penečimi brizgi savinjskih vodopadov, kateri so poznali tajni zmisel veličanstva Vašega,

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Vaš zvesti sin je tedaj po strminah zobate Olševe zbiral gorske cvetlice. Nad in pod ste nami košate Radohe se je pod udari groma in strele učil, kaj se pravi v goreči molitvi Boga

hvaliti. Danes pa je minilo 33 let, kar je taist Vaš zvesti sin, kot bodoči osmošolec celjske gimnazije, v spremstvu Jurija Logarja in še dveh prijateljev, izmed kojih je eden že tam, kjer ni več težav in solz, a drugi za slovenske groše slovensko deco kviri tam, kjer se širijo poslednji obronki Vaše veličavosti,

— hčere stare matere, mogočne Slave!

— pred 33 leti so se torej našle štiri slovenske korenine, katere so uresničile svoje plamene želje z vrhunca Vaše najvišje sestre užiti nebeške naslade, ogledati si ostanke nekdanje obširne in mogočne države Samove ter iz globočine svojega srca vzklikniti:

Bodi zdrava, domovina.

Mili moj slovenski kraj!

Težaven in nevaren je bil tedaj pot na visoko Ojstrico. Ostra sapa je vila okolu njene pooblačene kape.

33 let je kanilo v večnost od tedaj; 33 krat je premenila svoj prirodni okras lepota slovenskih gora Logarjeva dolina; brezbrojno milijonov iskrih kapljic bistre Savinje je steklo v sinje morje.

Čas hiti — in misli, moje misli, poslovišji se od višav, ki obdajajo moj dom, so se vrnile tja, kjer brezkončno polje širi svoj blagoslov — na rusko ravan ...

A Ve, hčere stare matere, mogočne Slave! ste ostale, da bi s svojo domačo opravo, s svojo slovensko vitkostjo, s svojim slovanskim ponosom od kolena do kolena svedočile rodu človeškemu, da

Od nekdanj prebival

Je tukaj moj rod.

Ko svetijo plameči žarki solnca, od kojih se solzijo Vaše blede glave; ko metežna burja

LISTEK.

Ob Savinji.

Humoreska.

Takrat sem se ukvarjal z Julija Cezarja mostom čez Reno in proklinjal klasične tesarje in njih tesarsko umetnost. S Ksenofantom sem se sprehajal po maloazijskih planotah in spregal razne preklicane aoriste in nepravilne perfekte. Vseh štiriindvajset ljubic nemškega Goetheja sem znal že „na pamet“.

Skratka — bil sem petošolec.

In takrat, ko sem prekoračil zloglasni „oslovski most“, se je vzbudila v meni neukrotljiva želja po cigaretah in — idealu.

V prostih urah — in teh sem si naredil mnogo — splazil sem se na miklavžki hrib ali pa se skrtil kje blizu Jožefincev v kako grmovje. Z vsem petošolskim dostojanstvom sem si za palil tanko cigareto ter kazal fige strogim gimnazijskim štatutom. Ča se je začel moj želodec upirati takim atentatom, sem ga potolažil s svežo vodo.

Svojemu radikalno-narodnemu čutu pa sem dajal duška stem, da sem nosil pod srajco belo-modro rdečo trobojnico.

V tajnem dijaškem društvu sem se učil delati za narod. Moji navdušeni „živio“ klici so

se slišali vun na ulico. Pisal sem že takrat drobne pesmi in solzive novele, polne plavih oči, rumenih las in bujnih prsi in vzdihov in joka in poljubov.

Vsi moji junaki so imeli lične črne brkice, velike črne lase in pa blede lica in bini so vsi navdušeni Slovenci. Nisem jih pustil dolgo vzdihovati in jokati in nesrečni ljubezni, ampak sem jih po kratkem trpljenju spremil pred oltar.

Takrat, ko sem začel opisovati po tujih receptih svojih junakov ljubice, njih dražestna usta, zobčke in rdeča lica, se je vzbudila v meni neukrotljiva želja po idealu.

Marsikatero noč sem prebedel pri oknu in tožil svoje gorje blede luni, ki ima baje usmiljenje z nesrečnimi zaljubljenici, in pripovedoval sem drobnim zvezdam, kaj mi srce mori.

A blede luna se mi je nesramno smejala v moj otožni obraz in drobne zvezdice so veselo lesketale, nezmenne se za moja gorjé.

V takih težkih urah sem večkrat hotel vun v prosto naravo, da bi si ohladil razbeljeno čelo in se potožil resnemu zidovju celjskega gradu do katerega sem še imel največ zaupanja, odkar so mi postale nezveste tudi drobne zvezdice, ki sem jih toliko opeval.

A nisem mogel vun, kamor je silil moj duh, kamor me je gnala moja nesreča, ker je skrbna gospodinja pazno skrivala ključ od hišnih vrat.

Ni mi preostajalo drugega, kakor da sem se zaryl v posteljo in nji potožil svoje gorje in nji razkril svojega srca krvaveče rane.

In postelja je čutila, kaj me teži in kaj mi razjeda mlado življenje, in je škripala v svoji sveti jezi.

Takrat sem si želel ideala.

* * *

Bilo je v soboto.

Otresel sem se bil šolskega prahu in jo mahnil pod Grad.

Lep večer! Hladen vetrič pihlja.

Ležim na zeleni trati za gostim grmom in vživam prepovedani sad iz trafike na glavnem trgu

Tiho šumljanje Savinje mi boža ušesa in me vabi in kliče v svoje valove.

Čuj!

Kaj pa je to? — To pluskanje, to hihitanje, ta zadovoljni posmeh.

Razgrnem vejevje, in moje oči se napnejo in sapa mi zastane. Srce mi bije naglo in močno.

Ah, tam na drugem bregu stoji do kolen v vodi. Kako ji pristojna rdeči kostum.

Srebrnobeli, peneči se valčki bistre Savinje se ovijajo njenih kolen in jaz si želim, da bi bil Savinja.

Sedaj stopa lahko in previdno proti sredi. Toliko sem čital o vodnih vilah, a sedaj stoji tu in jaz jo gledam izza grmovja.

brije in nevihta tuli, od kojih pokajo vaše sive skale; od dne do dne v neobjetnem prostranstvu Vašem naj se zлага in razlega zvočna pesem v zahvalo in proslavo onih, ki z Vami dišejo, žive in hrepenijo:

Gorje! mu, ki psuje
Slovensko zemljo!

Slava Vam, sokoli planin Savinjskih! Srčen
Vam pozdrav iz ruskih daljin!

Z Bogom hčere, stare matere, mogočne
Slave!

Povzdigajte Slovence bistro glave,
Naj bodo vrli sini Slave!

Fr. Bož. Solčavski.

Ali je slovenski Korotan že res izgubljen?

Da, zdi se nam, da smo koroški Slovenci že na robu groba, katerega nam kopljejo naši sovražniki; na robu groba stojimo in gledamo kako se veča jama, v katero nas hočejo položiti; na robu groba — pa še vedno ni zdravnika, ki bi nas ozdravil ter rešil gotove smrti. Da, žalostno je stati na robu groba, okolu in okolu pa samo veseli obrazi; svojci kakor tujci se veselijo in komaj čakajo da bi se zabila krsta ter zagrebla mati — Slovenija.

In ali je tudi mogoče kaj drugega pričakovati? Ne, ni skoraj mogoče. Dani na milost in nemilost svojim sovražnikom, udani jim do nekončnosti, navajeni prenašati le udarce, smo jim skoraj hvaležni, da nas pustijo še živeti. Niso to morebiti bajke, ne, — bridka resnica je; pridite k nam in prepričali se boste.

Ali pa je ta nesreča naša lastna krivda? Da in ne! Naša krivda je, da smo zaupali našim najhujšim sovražnikom, nemčurjem in Nemcem, ki so prišli, kakor zdaj k vam, tudi pred davnim časom k nam v tisti nedolžni ovčji obleki. Dobri slovenski Korošec jih je sprejel z odprtimi rokami, in oni so nam govorili besede slajši nego med, obetali so nam zlate gradove. V tem času pa tudi nismo imeli dovolj svetovalcev, kateri bi nas svarili pred temi lažiprijatelji, da bi nas svarili, da bi ne pomagali našim sovražnikom kopati grob za nas same. Da, ni jih bilo onih svetovalcev, ki so morda že prej vedeli, kam bomo prišli, ni bilo je tiste takozvane — inteligence — ki je rajši prodala za uro zabave med nemčurji vse, ki je govorila tudi vedno nemško in tako zaničevala med ljudstvom svoj mili materin jezik. In morda mislite, dragi bralci, da je zdaj drugače? Ne, ravnotako kakor pred desetletji. Ko znaš malo po nemško klobasati, imaš ne le pred nemčurji prednost, nego tudi pri slovenski inteligenci. Da, razglašeni so nekateri izmed te inteligence med ljudstvom za narodnjake, v žepu pa nosijo „südmarkovske“ vžigalice.

Rodoljubni Slovenci pa stiskajo roke, so skoro od vseh zaničevani, sovraži jih nemčur v bojzani, da bi prišle njegove lumparije na dan, zaničuje jih žalibog tudi vsak nezaveden Slovenec, nahujskan od nemčurja za par frakelcev žganja in smotk, sovraži jih vsa slovenska (?) inteligenca, ki se boji, da bi ji nemčurji ne odrekli zabave.

Kje dobiti pomoči za te prežalostne razmere?

Nehote se nam vrivajo misli, da skoraj ni več mogoče rešiti koroških Slovencev gotovega narodnega propada, kateremu bo pa sledil tudi gospodarski polom, kajti izsesali so nas Nemci in nemčurji, kakor Madžari naše brate Hrvate.

Morda bo kdo rekel: zakaj pa vpijete po časopisih, delajte rajši in spreobrnite se bo k boljšemu. Tako pravimo tudi mi, pa — kdo bo pa delal? Kakor znano, ima kmet premalo izobrazbe za politično delovanje, kakšna pa je naša inteligenca, seveda ne vsa, to sem itak zgoraj omenil. Ostane nam še duhovski stan na katerega se moremo naslanjati. Imamo lepo vrsto mladih narodnih duhovnikov, kojih srce plamti za naš mili slovenski narod, imamo jih, ki so tudi prepričani, da je zveza z nemškimi „klerikalci“ za nas Slovence jako škodljiva, da nas pelja naravnost v pogubo.

Slovensko-narodni duhovniki in slovenski kmet bi mogla rešiti slovenski Korotan. Neizmerno spoštuje slovenski Korošec slovenskega duhovnika, ki mu oznanuje v cerkvi božjo besedo, zunaj cerkve pa se bori samo za pravice slovenskega kmeta.

Pozabili smo pa pri tem dve najvažnejši reči: naše kat. pol. društvo v Celovcu in „Mir“. Bridko je nam in neradi pišemo o našem kat. pol. društvu ter o našem edinem slovenskem časniku „Miru“. Ko pa vidimo, da tudi ta dva važna činitelja pomagata kopati grob, na kojega robu stojimo, bi šla naša popustljivost pač pre daleč, ko bi še nadalje molčali. Sicer so že spretnejša peresa opisovala v ljubljanskih dnevnikih žalostne razmere, ki se nahajajo pri kat. pol. društvu in „Miru“; pisatelji teh člankov pa so tudi prepričani, da se te žalostne razmere ne bodo spreobrnilo, in da bo ostalo vse pri starem. In kdor pozna naše merodajne osebe in zasleduje našo zavoženo politiko, ta bo temu nehote pritrnil. Gotovo imajo gospodje okolu „Mira“ patent na svoje pisanje, kajti drugače bi že gotovo spreobrnilo svoj program (?) in začeli pisati v drugem duhu. Ali morda pa ima dr. Jožef Kahn res edino odločilno besedo in se mora „Mir“ ravnati po njegovih željah? Zakaj tudi ne odgovorite na nobeno očitjanje, katerih se kar cedi po slovenskih časopisih? Sum je sum in tega nam ne odvezmete, dokler ne dokažete, da ni tako.

Nemška „klerikalna“ stranka napreduje prav dobro in to vsled vednega zboljševanja njenega časopisja. Zakaj pa se ne posvetujete, kako bi se povzdignil njen zaveznik „Mir“, da bi boljše branil Slovence pred nemško grabežljivostjo?

Strah mora biti sino velik, kajti noben človek si ne upa na kakem shodu kat. polit. društva izreči grajo „Miru“. Še večji strah pa mora imeti „Mir“ sam, da si ne upa nastopiti odločno proti tlačiteljem slovenskega naroda.

Da je „Mir“ res popolno oslabil, pričajo tudi nemški časopisi, ki se ne bavijo nikdar z njim, ker jim pusti mirno razgrajati nad Slovenci. In ni še dolgo, kar je rekel neki zagrizen Nemec: „Dokler bo izhajal „Mir“ z doseđanjo vsebino, bomo mi Nemci ogromno napredovali; zato ga ne preganjamo“. In res je, da vsakega zavednega Slovenca zagradi sveta jeza, ko zagleda ta listič.

S tem pa da ostaja vse pri starem, je za zapustil že marsikak delaven narodnjak politično delovanje. Vsak rodoljubni učitelj se izseli na Štajarsko, ker ni našel na Koroškem nobene opore, nobenega resnega dela za narodni blagor.

Sicer pa res tudi ne vem, kake pojme imajo različni gospodi o časnikih in narodnem delovanju. Pred nedavnim se je izrazil neki mlad duhovnik, da bi pač dobro bilo, ko bi se „Mir“ zboljšal. Na vprašanje, kaka načela naj bi po njegovem mnenju zboljšani „Mir“ zastopal, je odgovoril, da bi najbolje za koroške Slovence pač bilo, ko bi „Mir“ sprejel načela — „Domoljuba“. Torej ne potrebujemo lista, ki bi šel v boj za narod slovenski in za pravice slovenskega kmeta, ampak po mislih nekaterih gospodov, bi moglo rešiti koroške Slovence samo versko polemiziranje z nemškimi liberalci, z nemškimi namreč, ker slovenskih ni. Morda smo mi Slovenci od nemških katolikov izbrani za odlično delo, hoditi za nje v ogenj po kostanj. No pa saj nič ne de, akoravno propadejo Slovenci kot narod, da ostanejo le katoličani. Zdaj saj vemo, kam pes taco moli.

Naredili pa ste račun brez krčmarja. Ako bi se kaj takega zgodilo, povemo vam, da tak list ne bo dolgo izhajal, uprli se mu bomo in napeli vse sile, da se nikjer ne naroči. Uspeh bo gotov. Boljši odkritosrčna germanizacija, kakor taka prikrita politika. Proti odkritosrčnemu sovražniku se bomo tudi uspešno bojevali, med tem, ko v boju s hinavci gotovo podležemo. Ako nam pa je usojeno, da moramo pasti, potem pa hočemo umreti stoje. Ne udamo pa se ne in ostanemo na straži.

Veselejši časi se nam obatajo s prihodom dr. Brejca v Celovec. V nadi, da bo stopil krepko v narodne vrste, ga iz srca pozdravljamo na naših tužnih tleh. Morda se bo zdaj naša politika spremenila. Upajmo vsaj, da bomo z novimi silami šli v boj za obstanek in pravico da bomo

Vrgla se je v hladne valove in zopet vstala in moje oči se pasejo na njeni lepoti.

Valčki se ovijajo okolu njenega labodjega vratu in se sramežljivo dotikajo njenih belih ram in božajo njene lase.

Moje srce je našlo ideal!

Zagledala me je in se nasmehnila

Zavriskal bi in skočil oblečen v vodo k nji in jo objel.

Nasmehnila se je in moje srce je srečno.

A, kako ji naj povem, da jo ljubim in da bom opeval odslej samo njo v drobnih pesmih in ljubkih novelah.

Pokimala mi je. Gotovo me pozna. Gotovo me ima že dolgo rada, a mi ni mogla tega razodeti.

Pošljem ji poljub.

Kako se je nasmejala in mi zapretila s prstom!

Povedati ji moram, da jo imam rad.

Srečna misel mi šine v glavo.

Iztrgam iz listnice papir in napišem:

„Dragec moj! Duša moja vriska in moje srce se topi v blaženosti. Našel sem te in te ne izpustim več. Ljubil te bom, ljubil, kakor nihče drug.“

Draga, ali moreš priti zvečer ob 8. uri v park. Čakal te bom na prvi klopi na desno.

Na svidenje! Ves tvoj

Zvezdoslav.“

Pripognil sem listič, ga zavil v robec in privezal to ljubezensko pošto na majhno deskico ter jo izročil bistri Savinji.

Ah, vjela je robec, že ga razvija. Nisem mogel dalje ostati, zdirjal sem v gozd in vriskal.

Ob osmi uri zvečer sem jo zastonj čakal v parku na prvi klopi ob desni strani.

Menda ni mogla priti. Gotovo je ni mama pustila, sem se tolažil.

A ko sem prišel okolu devetih domov sem med groznim grohotom slišal mi nasproti doneti besede svoje petdesetletne gospodinje:

„Vi, Vi, drugič pa ne hodite brez očal k Savinji in pa ta le svoj robec vzemite; saj imate itak samo tri.“

Logarjeva dolina.

(Spisal Ignacij Šijanec.)

V osrčju Savinjskih planin, ki so znane po turističnem svetu kot vele lepe in zanimive, razteza se romantično krasna Logarjeva dolina. V novejšem času pišejo tudi Logarska dolina, no, katero naslovljenje je edino pravo, o tem naj sodijo strokovnjaki. Meni je pač vse eno in najbrž tudi vsem, kateri gredo v ta lep kotiček naše mile domovine, naj se zove tako ali onako.

Logarjeva ali Logarska, samo da je lepa in vredna poseta. Smelo lahko trdim, da ga ni

človeka, ki bi mi nasprotoval, če rečem, omejena dolina je ena najdilečnejših in najkrasnejših, kar jih imamo v Alpah. Slišal sem od mnogih turistov, ki so prepotovali že večji del Alp, da je Logarjeva dolina edina. Sloveči prirodnoznanec Ami Boué primerjal jo je neki dolini v Pirenejih, drugod jej ni našel slične.

In res je lepa! Zelena ravnina razprostira se v dolgosti kaki dve uri huda in dobre četrt ure širokosti. Bujno rastoči pašniki in nekoliko prodnato polje je na obeh straneh širokega pota, ki vodi nekako sredi doline. Pobočja obrobiljočih gričev in gora so na precej visoko obrabljena z drevjem, v ozadju se pa steza proti nebu strma gola stena. To je Ojstrica, kraljica Savinjskih planin, katero loči prelaz Škarje od široke Planjave. Bolj proti zahodu molijo Brana, Turška gora in Rinka svoje ostre vrhove kvišku.

Krasen pogled! Ta lepota se ne da popisati, to moraš videti in strme jo bodeš ob čudoval.

V ospredju pred Ojstrico in Planjavo opaziš Planinšco, katero tudi Rjavec imenujejo. Rdečolisaste pege po strmih njenih stenah vzbujajo pozornost nase.

Pravljica pravi, da je nekdanj ustretil kranjski lovec na vrhu Planinšce divjega kozla ali gamza. Dva štajarska lovca sta kranjskega za

mogli v kratkem reči: Pri nas na Koroškem se začelja novo narodno življenje, narodna zavest prešinja vse sloje našega ljudstva, slovenska stvar na Koroškem napreduje, slovenski Korošec gre na dan Samo da nas zopet kaj ne goljufa. Upajmo, da ne!

V to pomozi Bog in sreča junaška!

Celjske in štajarske novice.

(Cesarjev rojstni dan) se je praznoval dne 18. t. m. z običajnimi slavnostmi. Vojaške maše se je udeležil 3. brambovski polk, ki je sedaj na vajah in nastanjen v Celju in en batalion do mačega 87. p. polka Slovesne maše v župni cerkvi, ki jo je daroval mil. g. opat Ogradi, so se udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Na uradnih poslopih so bile razobešene cesarske zastave. — „Vahtarca“ se izpodtika, da na „Narodnem domu“ ni bilo zastave. Ali jo je Rakuš izobesil? Ali jo je kak nemški ali nemčurski privatnik izobesil? To pa vemo, da je nad mestnim parkom na cesarjev rojstni dan plapolala frankfurtarica!

(Bratje „Sokoli“!) Za prihodnji sokolski izlet v mesecu septembru vršile se bodo v sokolski telovadnici pričenši 22. t. m. vsak četrtek in soboto proste vaje. Odbor upa, da bodo bratje netelovadci opustili tokrat svojo brezbriznost in se polnoštevilno udeleževali teh vaj, da nam bo vendar enkrat v letošnjem letu mogoče izvajati pri izletu krasne proste vaje.

(Razmere pri celjskem poštne uradu) so čimdalje neznosnejše. Kmalu si bo moral vsak Slovenec privedi seboj tolmača, ako se bo hotel z uradniki sporazumeti. — Ni še dolgo tega, kar so nekega starčka pošiljali po poštne uradu od Poncija do Pilata, predno je mogel oddati svojo pošiljatev, in gotovo bi moral brezuspešno oditi, da se ga ni končno usmilila neka uradnica, ki k sreči zna slovenski in mu razložila, kar je bilo potrebno. — Pred nekaterimi dnevi pa je Slovenec iz mesta uljudno prosil pojasnila v neki zadevi. „Ih feršte niks bindiš!“ se zadere jezno sluga nad njim. Slovenec se obrne z enakim vprašanjem na bližnjega uradnika, pa tudi od tega ni dobil zaželjenega odgovora, pač pa se je ta delal, kakor bi ne znal slovenski in zahteval, naj nemški govori. Bil je to praktikant Tratnik, ki je v kljub svoji mladosti znan kot velik sovražnik vsega, kar je slovenskega. — In sedaj vprašamo, ali smo pri takih razmerah res še dolžni prikrivati prestopke velikonemškega gnezda na tukajšnjem c. kr. poštne uradu? Ne! Ako uradniki v svoji vsenemški zagrizenosti postopajo s slovenskimi stran kami, kakor bi bili le-ti njihovi sužnji, no, potem pač ne čutimo s takimi predrzneži nikakega usmiljenja, temveč poskrbeli bomo, da izve javnost in tudi slavno c. kr. poštne ravnateljstvo,

kaj si dovoljujejo ti prusaški c. kr. poštne uradniki. Vprašamo torej slavno c. kr. poštne ravnateljstvo, ali mu je znana lumparija, ki se je zgodila na okrožnici, s katero je vabilo vodstvo celjskega poštne urada k cesarski maši dne 18. t. m. na rojstni dan Njegovega Veličanstva? Ali ve slavno c. kr. poštne ravnateljstvo, da je nekdo izmed uslužbencev c. kr. poštne urada celjskega napisal v svoji lutrsko-vsenemški navdušenosti na to okrožnico „Los von Rom“? Hoteli smo molčati o tej stvari, ali izzvalo nas je ponašanje teh „Los-vonromlerjev“ — posledice naj si pripisejo sami sebi. Za vsako nadaljnje izzivanje bomo poslužili s podobnimi stvarmi, kajti treba je le stopiti v kako vsenemško gostilno ter poslušati in vsa „nemška“ junaštva se izvedo, ne da bi se povpraševalo po njih. — Torej gospoda, le tako naprej!?

(Po veselici v „Stadtparku“.) Tristo na malanih, ali se je bobnalo, vpi o in vabilo, da je mirnim ljudem že vseh pet čutov hotelo odgovoriti in končno se je nabobnalo onih par sto udeležencev, ki so namreč kaj plačali, kajti drugo so bili hlapci, deklet, vajenci itd., katerim je njihova gospoda podarila vstopnico, da bode udeležba „ogromnejša“. V kakem zlogu se je veselica vršila, se najlažje izpozna po napisih, kakor „zum grossen Frass“ — pri velikem žretju — torej ti ljudje ne jedo, temveč „žrjo“ — in drugih sličnih. V različnih „panoramah“ so kazali celjski nemški prvaki svoje zmožnosti v slikanju karikaturnih slovenskih Celjanov kakor radi pokažejo svoje „slikanje“ otroci, katerim še gleda izza razklanih hlačic rumenkasta srajčka. Najimennitnejši pa je bil nastop črnih zamorcev, ki so menda tulili, da se je ljudem kar „gravžalo“ (glej „vahtarco“). Le škoda, da se je zgodila divjim plesalcem mala nesreča. Hudomušneži trdijo, da si je c. kr. avskultant g. Sellyey celo nogo zlomil, ali pa vsaj zvil, s čimer pa nikakor ne trdimo, da je bil morda ta gospod med onimi „črnimi“ zamorci. Prečitali smo celo vrsto milostivih, ki so pripomogle k večjemu uspehu veselice, ali med njimi ni imena, katerega nositeljica menda še vedno ni oprala s sebe madeža, s katerim jo je pomazal njen prijatelj na nekem kazinskem plesu, k večjemu, ako je bila med družicami zamorskih kankanplesalcev, katerim so se smejali celo osli, s katerimi so se pripeljali. Da se je v resnici pošteno „žrlo“, je najboljši dokaz račun, ki izkazuje 3550 K za požrto vino, pivo in drugo žretje. Konec je pa najboljši. Ostala sta dva sodčka piva, katera so si privoščili celjski poulični vitezi, ko se je veselici prostor čedil. In kaj je storil slavni odbor, ko je to izvedel? Delavci ne dobijo plače in mir besedi in veselica je pri kraju.

(Nova nemška ortografija.) Od nekega trgovca smo prejeli sledeče pismo, ki je gotovo

velikega pomena za spoznavanje nemškega jezika. Pisal je pismo, kakor je tukaj razvidno, Slovenec, ki se je učil samo slovenski pisati in čitati, ki se je pa navadil nekoliko nemške govornice in zato tudi pisal nemško pismo, da pokaže, da ni med onimi „butci, ki ne znajo blažene nemške špraha“, brez katere človek baje niti v nebesa ne more priti. Pismo se glasi: Ih hap beštel 20 m šnir vajs dize vas in ajh sik cu muster ir hapt mir nur 10 m bekomen mit di frau P. auf nur 10 m mit ih hap in der rehnung gehap 20 m cun calen 10 m barhent 20 m bortu unt hap zi auf gecalt mit nur 10 m bekomen zo šiken zi nur noh 30 m dize 10 m dacu mit bite mir zi glajh šiken vajl ih zi šon brah.

Majne atres:

(Nesreča.) Predvčeranjim ponoči je v Celju strela udarila v vojaka domobranca, ko je stal pri smodnišnici z nasajenim bajonetom na straži. Dozdaj je še pri življenju, pa dvomi se ali bode ozdravel. Nesrečnež je baje oženjen in je bil na orožni vaji.

(Zahvala.) V prid ubogim učencem žalske šole priredili so žalski diletantje v zvezi s pevskim društvom „Edinost“ in s pomočjo mešanega učiteljskega zbora dne 9. t. m. veselico, katera je v navedeni namen donesla 56 kron. Podpisani se čuti dolžnega, da se vsem pri veselici sodelujočim najsrčneje zahvali v imenu revnih otrok. Žalec, dne 15. avgusta 1903.

Anton Petriček, nadučitelj.

(Od Save.) Dne 9. avgusta t. l. so priredili rajhenburški dijaki šaljivi glediščni predstavi „Eno uro doktor“ in „Pravica se je izkazala“. Igralci so po marljivih vajah vrlo dobro izvajali svoje vloge. Oder se je postavil pred „Unschuldovo“ restavracijo preko ceste. Igrali so: g. Kacjan Anton in gca. Kacjan Anka, gca. Matko Lizi, gg. Senica Robert, pl. Rainhofer Leopold, Ferenčič Viktor, Knik Fortunat, Unschuld Gustav in Lenart Feliks. Začetek je bil ob 4. uri popoldne. Po končani igri prosta zabava, petje (vrli zbor krških pevcev), godba (Napolitan z dvema pomočnikoma) in ples pozno v noč. — Te veselice se je udeležilo razun rajhenburških tržanov mnogo odličnih gostov iz Krškega, Brežic itd. Vrlim rajhenburškim dijakom se sme vsekako častitati na sijajnem izidu prvega podjetja te vrste!

(Iz Cirkovca.) Rojstni dan našega presvetlega cesarja se je tudi pri nas obhajal na posebno slovesen način. Zvečer dne 17. avgusta je priredila požarna bramba cirkovska po vasi bakljado, na čelu je korakala godba in svirala vesele korčnice. Vmes so pa pokali možnarji, kakor da bi imel cel topničarski polk strelne vaje v Cirkovcah. Dne 18. avgusta so nas na vse zgodaj zbudili strel iz možnarjev in godba, da smo že kar po posteljah začeli skakati in plesati. Skoro vse hiše po vasi so bile okrašene s cesarskimi in narodnimi zastavami. Z velikim veseljem smo

sledila in ga ubila ter vrgla v prepad. Te rdeče pege baje spominjajo na to epizodo.

Pod Ojstrico je Klemenčeva planina, to je kotlasta stopica, na kateri se pase živina. Nad njo se svetli večni sneg. Od Ojstrice po grebenu so vrhovi: Krcfička, Strehalca, Lucijan in Icanikova planina.

Zadnji kot Logarjeve doline je veleznamenit. Komu ni znan „Slap pod Rinko“, vsaj po imenu ali obliki če že ne iz lastnega opazovanja? Ko se mu bližaš, že od daleč slišiš šumenje in bučanje vode, ki pada čez 120 m visoko skalo ter se razprši v drobne kapljice. Precej daleč moraš stati od slapu; kajti drugače te kot megla razpršene kapljice do dobra zmočijo. Savinjska podružnica je pred leti postavila ob slapu leseno lično izdelano verando, kjer lahko počivaš in zreš padajoči vodni trak. Po stari turistični navadi upišeš svoje ime v spominsko knjigo ter mogoče zagrešiš kak primeren ali neprimeren verz.

Nad slapom se razteza precejšnja gorska planota Okrešelj, kamor vodita dva pota. Na Okrešlju stoji planinska kočica, katera je last celjske sekcije D. u. Oe. A. V. Ker pot na Okrešelj ni huda in tudi ne nevarna, zato hodijo ljudje radi na to planoto, ki je res divjeromantična in lepa. Od tod prideš po umetno narejenem potu skozi Turški žleb na Skuto in Grin-

tavec, po drugem na Savinjsko sedlo in na Koroško, v tem ko tretji pelje na Kamniško sedlo, kjer stavi ravnokar Kamniška podružnica svojo kočico v spomin desetletnice obstanka. Za Okrešljem je Mrzla gora, ki slovi kot najhujša v vseh Savinskih planinah.

Znamenito je, da kmalu od slapa pod Rinko zgine vsa voda v zemljo ter šele čez eno dobro uro hoda nižje, pri takozvanem „Spodnji vir Savinje“ priteče zopet na svetlo. Od tod teče pod imenom Črna mimo Logarjevih poslopij in se začetkom doline pri kmetu Podbrežniku združi s potokom Jezera, ki privrvi iz Matkovega kota, paralelne dolinice z Logarjevo dolino. Od te združitve se potok imenuje šele Savinja.

Prvi kmet, ki ima v Logarjevi dolini posestvo je Podbrežnik, od koder že vidimo veličastno poslopje najbogatejšega kmeta gornje savinske doline p. d. Logarja. Lepa enonadstropna hiša in obširna gospodarska poslopja kažejo, da je tukaj blagostanje doma. Stari Logar pa je tudi znan na daleč okolu. On je gostoljuben in prijazen mož, prava staroslovenska korenina.

Če gremo od Logarja po dolini naprej, pridemo do na pol podrte kočice „pri Andreja“, kjer so nekaj turisti imeli svoje zavetišče. Sedaj pa tukaj seveda nihče več ne prenočuje, ker je nekaj višje kakih 15 minut od tod turistična hiša celjske sekcije D. u. Oe. A. V. Tukaj gospoduje

znani starosta turistov Janez Piskernik, častiljiv mož, najboljši poznavalec Savinskih planin.

Svet, kjer stoji turistična hiša, in okolico je kupila Savinjska podružnica, ki je pa prodala ves prostor zadrugi „Rinka“. Ta namerava tukaj zgraditi vsem modernim zahtevam ustrezajoč hotel, kar bi stalo približno 50.000 K. To se bode zgodilo takoj, kakor hitro se zboljšajo cestne razmere iz Ljubnega do Logarjeve doline.

Nekoliko naprej od tod je lepo ležeče posestvo Plesnika, zadnjega kmeta v Logarjevi dolini. Tudi tukaj turisti lahko dobijo zavetišče.

Proti severu obmejuje Logarjevo dolino Olševa, na kateri opaziš posamezna poslopja premožnih kmetov.

Popotnik, ki pride prvič v Logarjevo dolino, ostrmi nad tako raznovrstno naravno krasoto.

Lepa zelena, popolnoma ravna dolinica nad katero se dvigajo ponosne glave gorskih velikana, katerih votline hranijo v sebi večni sneg, ti vzbujajo močen kontrast.

Nehote moramo vzklikniti, občudujoč to krasno dolinico in njo obrobajoče gore:

„Slovenski svet, ti si krasan,
Zares, nebo te je ljubilo,
Da te tako je obdarilo.“

Rojaki, ki imamo take naravne krasote v svoji bližini, hitimo jih gledat, občudovat in se navduševat za lepo našo slovensko domovino!

tudi zapazili na biši trgovca g. Starašine veliko slovensko trobojnico. Posebno smo se morali tudi diviti krasni preprogi z vžitimi začetnicami „F. J. I“, ki je visela v srednjem oknu orožniške postaje. Neprijetno sta nas pa istotam dirnila dva lampijona z napisom „Gut Heil“. Ako se že niso mogli oskrbeti lampijoni s slovenskim napisom, potem so pa v Cirkovcah umestnejši lampijoni brez vsakega napisa. Pa brez zamera gospod stražmojster! Ob 8. uri je bila slovesna maša, katere so se udeležili šolarji z učiteljstvom vred, orožniki, požarna bramba cirkovška korporativno in mnogo kmetijskega ljudstva. Celo slavnost je spretno aranžiral pred kratkim v stražmojstra povišani vodja orožniške postaje g. Plesec. Imel je sicer mnogo truda, a pokazal je s tem, da se tudi pri nas v Cirkovcah da kaj prirediti. Da, Cirkovčani, pokazali ste, da ste dobri patriotje, udani cesarski hiši, da bi le tudi bili vsi navdušeni Slovenci! Ob tej priliki moram tudi omeniti žalostno prikazen, da ima cirkovška požarna bramba še vedno nemško poveljevanje, skoravno je mnogo udov že zahtevalo slovenskega. Proč v slovenskih Cirkovcah z nemškim poveljevanjem!

(Ptujске stvari.) Ornig je v znani pravdi z bivšim urednikom „Pettauerce“ pl. Kalchbergom sicer zmagal in Kalchberg je bil obsojen. Pa ne samo to. Kalchberg je v svojem zagovoru trdil, da mu je prvi dal podatke za njegov javni napad na peka Orniga odvetnik Ambrositsch, Ambrositsch, ki je branil Orniga v omenjeni pravdi, je nato tožil Kalchberga radi razžaljenja časti. Prošlo sredo je bila obravnava pred okrajnim sodiščem v Ptuj, kjer je Kalchberg nastopil dokaz resnice. Predložil je tudi listič, na katerega mu je svoj čas napisal dr. Ambrositsch naslov za vodstvo nemške ljudske stranke, kateremu je potem pisal Kalchberg pismo o Ornigovem mestnem gospodarstvu, češ da Ornig kot tak ne more biti več voljen v deželni zbor. Sodnik in Ambrositschev zastopnik sta spoznala na listku Ambrositschevo pisavo. Nadalje je izpovedal Kalchberg, da je prišel tri dni pred glavno obravnavo proti Ornigu dr. Ambrositsch na mariborskem kolodvoru in ga vpričo nekega Gstirnerja prosil, da naj ne bo hud, ker zago varja Orniga in da naj onega lističa ne pokaže takoj. Drugi dan je Ambrositsch rekel Kalchbergu, da je Ornigovo obrambo sprejel le na častno besedo Ornigovo, da je vse, kar se mu očita, izmišljeno. Ako bi bila stvar drugačna, bi ga sam potlačil v zagato. Obravnava se je preložila, da se zaslišijo nove priče. Stvar postaja vedno za nimivejša in pričakovati je, da bo svet zopet izvedel kaj lepega izza ptujskih nemčurskih kulis. Kot priča bo zaslišan tudi urednik „Štajerca“ sedaj — Trewenschegg

(Ptuj.) V nedeljo, dne 16. avgusta t. l. sta poročala v Majšpergu naša poslanca g. dvorni svetnik dr. Ploj in odvetnik dr. Jurtela o njihovem delovanju v državnem, oziroma deželni zboru. Pri tem zborovanju, kateremu je predsedoval domači župan g. Turkuš, izrekla se je poslancema enoglasna zaupnica in zahvala. Na predlog g. Roberja sklenile so se sledeče resolucije: 1. da se uvede za okrajne zastope, za deželni in državni zbor splošna, enaka in direktna volilna pravica; 2. da se ustanovi za južni del štajarske dežele kmetijska in obrtna šola s slovenskim učnim jezikom in da se v svrhu, da bodo te šole tudi lahko obiskali sinovi ubogih kmetov, dovoli primerno število štipendij; 3. da država in dežela za kulturne in gospodarstvene potrebe slovenskih prebivalcev na Štajarskem ravno tako skrbi, kakor se to zgodi za nemške prebivalce; 4. da se za južni del štajarske dežele imenujejo samo taki uradniki, ki so slovenskega jezika popolnoma zmožni in da bode vendar enkrat konec neznošnemu stanju, da se slovenskemu ljudstvu na škodo uraduje kolikor mogoče v nemškem jeziku.

(Sv. Jurij ob Ščavnici.) V zadnji številki „Štajerca“ je skrpal „orehovski prerok“ dolg dopis, v katerem se zviija, da človeka posili smeh. Previdno se ogiblje, da bi ne zadel ob trditve „Domovine“, ki ga je občutno kronila po čelju stih. Začel je v tem dopisu trobentati svojo samohvalo in se je nato spravil na nekatere može, ki ga baje hočejo stirati s prestola. Gosp.

učitelju Kosiju očita, da dela zoper njega, da pa je že pozabil, ko je dobil podporo od okrajnega zastopa. Mi ga vprašamo: Čegavi so bili ti denarji, katere je dobil gosp. učitelj Kosi? Ali mar Vračkovi? Ne! Ti denarji so bili slovenskih kmetov - davkoplačevalcev, žulji slovenskega kmeta, kateremu je ljubše, da je dobil podporo tisti, ki se trudi z njegovo deco, kakor če bi se dali za „Štajerca“. Pošten človek pa sploh storjene dobrote nikdar nikomur ne očita. Vračko očita dr. Kreftu, da prireja shode zdaj tu zdaj tam ter napaja za lastni denar volilce. Pregovor pravi: Kakoršen je človek sam, tako sodi o svojem bližnjem. Ker Vračko plačuje gulaš in šnops za „südmarkine“ denarje, misli, da delajo isto tudi drugi. In četudi bi. Ti se vsaj krepčajo za lastni slovenski denar, Vračkovi komedijanti pa za tujega, judeževga. In če bi slučajno zopet Vračko zasedel kraljev prestol v Orehovcih, katerega že greje 13 let, ne bodo ga izvolili možje, ne, ampak — gulaš in teletina. Tako sem šlihal govoriti ljudi. Kar pa menda Vračka najbolj veseli je to, da mu baje nihče na celem svetu ne more dokazati, da on ni Slovenec. Živio Bračko! To tudi mi trdimo! Na celem božjem svetu ni človeka, ki bi to dokazal; pač pa bi se našli, ki bi povedali, da on rad nemškutari, tako rad... oh... zelo rad... Njegov podpis Wratschko je prva priča, da bi rad bil Nemeec. Pa slovenska kri mu dela zgago. Ko bi te ne imel, bi se dalo utajiti. Da, da, g. Bračko, Slovenec ste rodom, četudi nerad, po mišljenju pa Nemeec. Slovensko ljudstvo je take ljudi krstilo z imenom, ki vam je dobro znano. Da pa ne boste mogli tega utajiti ali se zopet kako izgovarjati, evo vam dogodbico: Pri neki priložnosti, bilo nas je sedem Slovencev, štirje Nemci, ostali so bil nemčurji, ste tako rjovelili in tulili heil, heil, heul, da smo s strahom pričakovali, češ, zemlja bode skočila iz tečajev. Če pa se ne morete tega dobro spominjati, vprašajte sinčeka Toneka, ki vam je pomagal. — V isti številki „Štajerca“ je tudi še dopis od več kmetov, da hočejo radi Vračkovih vrlin ga na vsak način voliti. Teh „več kmetov“ je Vračko sam in pa oni, katerim gulaš in šnops narekujeja načelnika za okrajni zastop. Fej! Take sramote bi ne prenesel nikoli, da bi se moral sam pod krinko „več kmetov“ priporočati po „Štajercu“. Volilci! Kaj razvidite iz tega? Vsakemu se morajo odpreti oči že raditega, da smo odkrili raznovrstne spletke Bračkovih pristašev. Ali ga bode volili? Komur še bije v prsih pošteno slovensko srce, komur je mar korist okraja in naroda, on ne bo volil moža, ki dela zoper lastni narod, iz katerega je izšel. Takega, ki sprejema podporo od „Südmärke“, ki podpira „Štajerca“ ter dopisuje v list, ki je znan po svoji neznačajnosti, takega moža ne moremo in nočemo za okrajnega načelnika. Nikdar!! Kdor vidi rajši tujce gospodariti po svoji lastnini, in to samo na ljubo gulašu in par požirkom pijače, tak ni vreden, da ga obsije božje solnce, ni vreden, da ga je rodila mati. Izdajice, Judeži! Kristusa so prodali za 30 srebernikov, naši Judeži pa izdajajo svoj narod, da se enkrat samo zastop najedo in napijo. Toliko za sedaj. Kdor ima razum in dobro, pošteno srce, naj stori svojo dolžnost v korist naroda, v korist teptane domovine!

Društveno gibanje.

(Prošnja) Častita načelništva podružnic sv. Cirila in Metoda, ki za leto 1903 še niso napravila število svojih udov t. j. ustanovnikov, letnikov in podpornikov, se ponavljajoč lepo prosijo, naj jih družbenemu vodstvu kar po dopisnicah naznanijo do 5. septembra t. l.

(Iz Konjic) V nedeljo, dne 23. avgusta t. l. vršil se bode ob 3. uri popoldne izvenredni občni zbor bralnega društva v Konjicah s sledečim dnevnim redom: 1. Izvolitev novega društvenega tajnika. 2. Nasveti in slučajnosti. Vsi udje naj se polnoštevilno udeležijo, ker se bode tudi pogovarjalo o prireditvi ljudskega shoda, kateri bode zelo pomenljiv za konjiški okraj. Odbor.

(Vabilo k veselici) katero priredi Krško dijaštvo v prostorih „Bralnega društva“ v nedeljo, dne 23. avgusta t. l. na korist Prešernovemu spomeniku. Spored: 1. Mendelssohn: „Sen

poletne noči“, koračnica, godba za gosli s spremljevanjem na glasovirju. 2. Dr. G. Ipavic: a) „O moja Avstrija!“ H. Sattner: b) „Studentček“, mešana zbor. 3. A. Nedved: „Pred durmi“, samospjev za sopran s spremljevanjem na glasovirju. 4. Lootsing: „Car in tesar“, duo za gosli s spremljevanjem na glasovirju. 5. A. Foerster: „Naše gore“, mešani zbor. 6. Keler Bela: Čvetoročna predigra na glasovir. 7. Dr. G. Ipavic: a) „Kukovica“, b) „Tiček“, mešana zbor. 7. Žive podobe. 9 Prosta zabava in ples. Vstopnina: 1 K za osebo, za dijake 40 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Začetek ob 7. uri zvečer. Dijaški odbor.

(„Kmetijsko bralno društvo“ v Krčevini pri Ptuj) priredi svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 30. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne na vrtu gostilničarja g. Blaža Vindiš na Štukih in društveno veselico s prijaznim sodelovanjem hajdinskih tamburašev in domačega mešanega zbor. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ormožu) vabi na veliki koncert, katerega priredi s prijaznim sodelovanjem ženske podružnice, gđc. M in T. Štupca, g. dr. Bele Štuhca, g. Fr. Serajnika in slavne varaždinske meščanske godbe na vrtu gostilne g. Kalchbrennerja v Ormožu, v nedeljo, 23. avgusta t. l. Vstopnina 1 K. Začetek točno ob 4. uri popoldne.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za gor. radgonski okraj) ima v nedeljo, dne 23. avgusta t. l. ob 11. uri dopoldne izredni občni zbor v gostilni g. Krefta pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Vsi redni člani se prosijo, naj se polnoštevilno udeležijo. Odbor.

(Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni) priredi dne 23. t. m. na vrtu g. Osojnika veliko veselico s slavnostnim govorom (č. g. Gomilšak) gledališko igro „Kakor ti meni, tako jaz tebi“ in igro „Njegov maček“. Med točkami svirajo tamburaši, orkester na lok ter poje moški in mešan zbor. Nastopi tudi prvič mešan kvartet. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Slov. akad. fer. društvo „Sava“.) Na I. rednem občnem zboru dne 18. avgusta t. l. je izvolilo akad. fer. društvo „Sava“ v Ljubljani sledeči odbor: Predsednik stud. iur. Franc Kandare, podpredsednik stud. iur. Ernest Cham, tajnik cand. iur. Alojzij Lavš, blagajnik stud. tech. Ivo Tejkal, namestnika stud. iur. Franc Hubad in Mirko Triller, preglednika stud. tech. Milan Lenarčič in cand. phil. Emil Vodeb.

Dopisi.

„Mir“ na Dobrni pri Celju. Potrpežljivost slovenskega ljudstva je znana, a kar se sedaj vse godi na Dobrni, ni da bi govoril. Poštenega človeka obhaja stud, če samo misli na to, kakšne razmere je ustvarilo rovanje par dobrnskih nemčurjev. In pri tem imajo te nemčurske pokveke nečuvno predrznost, da podtikajo drugim ljudem, kar so zakrivali sami. Ni še dolgo, da se je po nemčurskih lističih kvasilo nekaj o dobrnskem „miru“. Ptujsko motovilo je imelo baje več ko desetkrat besedo „mir“ v kratkem odstavku in za njim je prežvekoval celjski „nemški“ listič isto. — Da pošteni svet zve, kako so stvari v resnici, hočemo o tem slavnem „miru“ na Dobrni podati par resničnih podatkov.

Dobrnska občina ima razun 12 Nemcev izključno slovensko prebivalstvo. Med temi Nemci sta dve tretjini žensk. Nobeden teh dvanajsterih Nemcev ni domačin. Pripomnimo pa že tukaj, da o pravih Nemcih, kateri nas pustijo pri miru, ne govorimo. Tem odkritosrčnejše pa se hočemo danes zmeniti z nemčurji. Ne smemo pa prezreti pri tej priliki velike podlosti nemčurskih hajlovcov, da se namreč vedno skrivajo za hrbet Nemcem, in če se kaka resnica pove o nemčurjih, hitro so pripravljeni ter kričijo, da se to trdi o Nemcih. Nemcem tukaj povemo naravnost, naj bacnejo take petolizce od sebe, ker jih spravljajo v slabo luč s tem, da se čutijo z njimi eno. Ako pa se bo morebiti kateri izmed Nemcev potegoval za take ljudi, kakor je dobrnska nemčurska svojat, vedeli bodemo, pri čem smo; pa tudi on naj ve, da ne bodemo delali razlike med

njim in nemčurji, in sam si bo kriv, ako se bo o njem rabil pregovor: gliha vkup štriha. Ta opomba je bila potrebna, da nemčurjem že v začetku zamašimo usta, da ne bodo imeli prilike kričati o kakem „sovraštvu“ Slovencev do Nemcev.

Kakor na raznih krajih slovenske zemlje, vedelo si je pred leti tudi na Dobrni nemškutarstvo z različnimi sredstvi pridobiti občino v svoje roke in ni še ravno preveč dolgo od tega, da je slovensko ljudstvo na Dobrni prišlo zopet do svojih pravic ter iztiralo iz občinske uprave vse nepoklicane usiljence. O pravico- in miroljubnosti Slovencev pa priča dovolj jasno resnica, da je do letošnjega leta sedel v občinskem odboru od Slovencev voljeni g. Fr. Orosel starejši, dokler ni sam iz lastne volje izstopil. Da je par prikritih nemčurskih podreptnikov v občinskem odboru, dobro vemo, in o priliki si jih hočemo na tančnejše ogledati.

Občina je torej slovenska in tega nemčurji ne morejo prenašati. Na vsak način hočejo imeti zopet oblast v rokah, zato so si na tihem pripravljali ugodna tla, da bi v priložnosti naskočili slovensko občino.

Sredstvo — o tem hočemo govoriti pri drugi priložnosti — so stuhtali jako dobro. A na to niso mislili, da slovenska pamet daleč presega nemčursko, in ko so se začeli razkrivati njihovi nameni, kakor da bi udarilo z jasnega neba. Pa se ni treba nič vznemirjati. Poznamo vas in storite, kar vam drago, poskrbljeno je za to, da nemčursko pritlikavo grmičje ne bo zrastle do nebes. — Ker pa se vam usta kar cedijo samega „miru“, hočemo svetu povedati, kakšen je ta vaš „mir“, ki si ga želite. — Dobro se spominjamo časov, ko se je na občini slišal samo nemški komando. Dobro so nam v spominu časi, ko je nemčurski krajni šolski svet porabljal slovenske otroke v to, da se je Dobrna predstavljal svetu kot nemška. Po teh časih se vam cedijo sline, te čase si želite nazaj, mi pa ne, to je razloček med vami in nami, in tega razločka ne bodo podrla tisočletja, tega razločka tudi fajerber ne bo odpravil, tega razločka ne izbrišejo celi potoki nemškega piva. S svojim „mirom“ se pa pojditе solit. Za tak nemčurski „mir“ se vam vsi Slovenci lepo zahvaljujejo. Vedite poprej kaj je mir, potem govorite o njem.

Če Slovenec voljno trpi, da ga nemčur tlači, da mu nemčur reže kruh, to vi imenujete „mir“, Če Slovenec nosi denar nemčurju, da se ta v „miru“ debeli, to vi imenujete „mir“. Če nemčur, ko si je nabral slovenskega denarja, pokupi zemljo revnih Slovencev, da morajo potem iz domačije, in če Slovenci to vse mirno prenašajo, to vi imenujete „mir“. Če nemčur gospodari v občini in drugih zastopih ter dela postave, Slovenec pa samo uboga in plačuje, to vi imenujete „mir“. Če se vsiljujejo Slovincem nemške šole, da se slovenski otroci ponemčujejo ter odvrnejo veri in narodnosti, Slovenci pa to trpijo, to vi imenujete „mir“. Če se nastavlja na slovenski zemlji slovenskega jezika nezmožni in velikokrat Slovincem sovražni uradniki, Slovenci pa morajo na tuje, in če so Slovenci pri vsem tem lepo tiho, to vi imenujete „mir“. Če nemčurji izzivajo s pruskimi zastavami in hajlanjem, Slovenci pa to mirno poslušajo in trpijo, to vi imenujete „mir“. Če nemčurji Slovincem pobijajo okna, Slovenci pa to mirno prenašajo, to vi imenujete „mir“. Če nemčurji napadajo Slovence in grozijo s tepežem in ubojem, Slovenci pa to trpijo, to vi imenujete „mir“. Če bi nazadnje Slovenci pristo- voljno dali vse, kar imajo, nemčurjem, sami pa živi legli v grob, to bi vi imenovali „mir“.

Ni res? Da, ali presneto ste se zmotili! Saj vidite, da ne damo! In če se vsi nemčurji na Dobrni od prvega gospodeka do zadnjega paglavca stokrat postavijo na glavo, ne pomaga nič, da vam rečemo: čisto nič. Ne imejte nas vendar za tako neumne, da bi ne spoznali vaših namenov.

Ako pa želite mir, resnični mir, ne kakor je po vaših mislih, zahtevamo to-le in imeli ga boste: Prekličejo naj se besede govorjene lansko leto 12. junija zvečer — v toplicah in pri fajerberu že vedo katere —! Prekliče naj se lažnjivi dopis v celjski „vahtarci“ od septembra lanskega leta! Popravi naj se krivica storjena Slovincem

lansko leto po cesarski slavnosti! Prekličejo naj se besede, s katerimi so se proglasile toplice za „štramtajč“! Prepove naj se ljudem, ki so plačani z deželnim denarjem, izzivanje Slovencev! Prepove naj se ljudem ki so plačani z deželnim denarjem, da ne bodo delili ptujskega nemčurskega lista med dobrnske Slovence! Prepove naj se fajerberu vsako hajlanje, ker to ni njegov namen, pač pa je to izzivanje Slovencev. Sploh naj fajerber bo požarna bramba, ne pa pripravnica za nemškutarstvo. Popravijo naj se sramotjenja slovenske narodnosti o raznih prilikah. Preneha naj se z brezimnimi pismi in kartami. Prekliče naj se lažnjivi dopis v ptujskem nemškutarstvem lističu letošnjega leta! Preneha naj se z različnimi lažmi in grožnjami! Javi naj se tisti, kateri hodi zahrbtno tožiti Slovencev na celjsko c. kr. okrajno glavarstvo!

To so naši najskromnejši pogoji, za manj se ne menimo. Obenem pa je to površen sestavek vzrokov, za „res tužne ure nemira“ na Dobrni, sestavek najpoglavitejših nemčurskih krivic storjenih Slovincem na Dobrni v — enem letu. Kadar boste popravili vse to, odpustili vam bomo druge brezštevne večje in manjše. Dokler se pa to ne zgodi, bodi vam tukaj povedano, da je vse vaše javkanje o „kalenju miru“ prazno čenčanje, obenem pa nesramno zavijanje resnice in podlo obrekovanje.

Sedaj ve slovenski svet, kje da išče „vzroke nemira“. Ne mislite, da homo odložili orožje sedaj ko je zmaga naša tako blizu, da jo že do segamo skoraj z rokami. Vedite pa tudi, ako ne storite tega, kar smo vam nasvetovali, da je bil dosedanji boj le igrača, le priprava na to, kar še pride.

Polagoma, korak za korakom napreduje narodna zavest na Dobrni in tla so pripravljena, da se bo storil odločilen daljši korak, katerega bi znali bridko občutiti oni, ki so zanesli boj na Dobrno. Mi smo pripravljani na vse; naše vrste so tesno sklenjene, zaman je vaš trud, da bi jih prodrli. In te vrste korakajo naprej, vedno naprej! Že se sliši silen grom njihovih korakov in ta grom doni neprijetno na vašo ušesa. Ustavite te vrste s tem da spolnite stavljenе pogoje, vse drugo je zastoj. Ne mislite da smo pozabili na mnoga in mnoga razžaljenja slovenske narodnosti, na mnoge in mnoge krivice, katere ste nam storili. Ne, zapomnili smo si vse, in ako ne prenehate, pride plačilni dan za vsakega. Že parkrat smo stavili mirovne pogoje, sedaj je zadnji-krat. In tudi čakali ne bomo dolgo, da jih spolnite, ampak naglo se mora zgoditi. Sedaj je priložnost, da vrnete Dobrni „mir“, ki ste ga zrušili in „skalili“, ako te priložnosti ne porabite, razvijemo kmalu vojni načrt. Vedite, da komaj čakamo vesele zmage!

Narodno-gospodarske novice.

Zakaj vse je med neprecenljive vrednosti?

(Piše Iv. Vuk.)

(Konec.)

Največje vrednosti je brez vsakega ugovora sladkor, ki se nahaja v medu in tega sta dve vrsti. Grozdni in sluzni. Nahaja se tudi v drugih sladkornih vrstah in sicer v najožji kemični zvezi. V medu sta pa ti dve vrsti ločeni vsaka za se. Iz tega se vidi, kako neprecenljiva je ta posebnost za one, ki imajo slab želodec ali bolehalo na njem! Predno pride sladkor v kri in od tod v želodec, ga mora želodec razkrojiti v prej omenjena sladkorna dela — v grozdni in v sluzni sladkor — in to ni nikakor majhno in lahko delo.

Pri medu so pa to delo oskrbele že čebele. Uživanje medu ne povzroča želodcu najmanjšega truda, tako da ga lahko prebavijo brez vse težave celo taki ljudje, ki ne morejo vžiti nobene druge jedi. Seveda da bi želodec preobložili z medom, to seveda tudi ni dobro, ker vsaka reč ima svoje meje. Kar je preveč, še baje s kruhom ni dobro, pravi ljudski pregovor.

Koliko zamotanih predpisov, koliko dragega zdravila in rudninskih vodá, bi ne bilo trebalo, ako bi zdravniki naročevali vživanje medu. Ako jemo težko prebavljiva jedila, je za lažje prebavljanje zopet v prvi vrsti med, ako se ista z

njim osladé, ali pa vživa sam kot poobedek. Stem se lajša ne samo prebavljanje, ampak tudi pospeši. Kaka lastnost, zelo pomenljiva za ravno ozdravljajoče, za trpeče in bolne.

Še neki drug učinek je našla kemija za živila, učinek, katerega so prej samo slutili. In ta je, da ima med v sebi neko zdravilno moč. Le pogledjmo. Kakor smo rekli, ima tudi med v sebi mravljinno kislino. Ta deluje na telesne dele s katerimi pride v dotiko, torej na ustno votlino, požiralnik, jabolko in želodec, da že nastale škodljive snovi, ki bi lahko povzročili bolezen, zatira in uničuje. Oni ločeni sluzni sladkor, deluje zdaj zapirajoče, zdaj omehčujoče, tu pospešuje izgnojenje, tam zopet odvaža in čisti kri, kakor je sploh potrebno in koristno za dotičnika. Tako je najboljšo zdravilo proti vnetju in katarom žrelnih in želodčnih sluznic, ki so potrebne za prebavo jedi. Za rane in otekline je najboljši obliž. Eterična olja in rastlinske soli, katere izvirajo od najzlahtnejših sokov raznih rastlin, imajo že same na sebi zdravilno moč na notranji organizem, posebno pa na človeške živce. Ker zabranjuje med vsled svoje kemične sestave vsako motenje v prebavljanju in iz tega izvira-joče bolezni, je s pomočjo sladkorja najboljšo lečilo za naše telo. Posebno zoper bledico in pomanjkanje krvi je vživanje medu zelo priporočljivo. Iz popisanega je razvidno, da je med za mnogostransko uporabo in da ni najti izlepa zdravila, ki bi mu bil kos. Naši pradedi so ga čislali nad vse drugo. Vse te opisane vrednosti pa ima le pravi in naravno čisti čebelni med. Ona malovredna roba, ki se ponuja po nizkih cenah in pod različnimi imeni, ne koristi nikomur, pač pa mnogokrat radi raznih primešanih snovi škoduje.

Marsikdo bo morebiti ugovarjal, da je predrag? Vendar pogledjmo to iz drugega stališča. Ako kupiš, draga gospodinja, sirovo ali presno maslo, se ti ne mili krajcar, ki ga izdaš zanj. In vendar kaj je maslo v primeri z medom? Ali ima maslo toliko zdravilne moči, ali prej popisane lastnosti medu v sebi? S kratkim ne odgovorim na vsa ta vprašanja.

Če pomislimo, koliko stroškov v bolezni za razne recepte, zdravila itd., nam prihrani med, ne glede na bolečine, ki jih še zraven trpimo, ne bomo več tarnali o dragoti medu. Če prevdarjamo, kako potreben je med za ravno ozdravljajoče, za doraščajoče in posebno za blede in samo na kvišku rastoče otroke, kakor tudi za slabokrvne in bledolične deklice, in kako izvrstno služi vsem ljudem, ne bo nobena gospodinja, nobena mati več premissljevala in odlagala o uporabi medu. Saj stori skrbna mati za svoje bolne otroke, ljubeča žena za slabega, utrujenega moža vse, da le njeni ljubljenci zopet ozdrave, da zamorejo zopet na noge. In tudi njej sami je v korist. Za zdravje nas in naših otrok ne sme biti nobena stvar predraga in vsaka skopost v tej meri se hudo maščuje in to ne samo na življenju in zdravju, ampak na tem, čemur smo se hoteli ravno izogniti, na mošnjičku.

Kar se tiče kakovosti medu, so najzanesljivejša znamenja njegova, enakomerna kristalizacija. Kdor kupi med, kupi ga naj le v samo kristalizovanem stanju. Tekočega si lahko na pravi sam, da postavi steklenico z medom v gorko vodo. Dobrota in čistoča medu se izve, če raztopimo nekoliko medu v čistem vinskem cvetu. Pravi, naravno čisti med se popolnoma raztopi, ne da bi se na dnu vsedlo kaj temne barve, kakor se zgodi pri nepravem ali mešanici. Da je med dober in zrel se sprevi iz nitek, ki se delajo, če se vlije v mrzlotekočem stanju v drugo posodo. Kar se tiče barve, ne igra ta nobene vloge. Ker je barva medu različna po različnosti cvetja s katerega so čebele nabirale med, zato se ne gleda pri kupovanju, ali je ta svetle ali temne barve. Glavno in edino ulogo igra okus. Med se mora hraniti na suhem, zračnem in hladnem prostoru. Tudi mora biti ločen od močno dišečih jedil in dišav, n. pr. sira, zelja itd., ker rad jemlje v se neprijetne duhove. V zaduhlem in vlažnem prostoru se pa rad skisa in zavre. Kristalizovani med, dobro shranjen se drži leta in leta nespremenjen.

Kakor je bil med enkrat pri slovenskem in slovanskem ljudstvu sploh najmenitnejše slado, živilo, pijača, hranilo in zdravilo, ki je mnogo pripomoglo, da je naš rod tako krepko se razvijal, bil tako čvrst in močan, tako ga naj zopet vrli Slovenec, Slovenka potegneta iz teme pozabljenosti. Naj diči dober in zdrav slovenski med zopet naša omizja, naj hladilna pijača spodrine strupeno žganje in sploh neizmerno pitje alkohola. Med bo pa za to čislanje skazoval hvaležnost, da se bo slovensko ljudstvo krepilo in trezno misleč delalo za svoj in za svojega naroda obstoj. Bog in sreča junaška privedi nas kmalu do cilja do pravega spoznanja. O raznih drugih uporabah medu pa o priiliki. Do tedaj zdravi!

Druge slovenske novice.

(Petindvajsetletnica bosenske okupacije) se je v Ljubljani praznovala na zelo slovesen način. Po slovestni maši v nunski cerkvi, katero je služil „sobojevniki“ profesor dr. Svetina, je bil slavnostni banket, katerega se je udeležilo veliko število veteranov iz bosenske okupacije. 17. peš polk je poslal tri častnike kot odposlance. Žalostno pa je bilo, da je zastopnik polka nekdanje hrabre slovenske vojake pozdravil samo v nemškem jeziku. V Bosni so častniki govorili večinoma le slovenski in takrat so se prav dobro razumeli z močtvom, sedaj je seveda drugače, ko pošiljajo k polku častnike, kateri niti pojma nimajo o slovenskem polkovnem jeziku.

(O požaru v Vačah) poročajo, da je pogorelo 38 hiš in 43 gospodarskih poslopij. Ostalo je samo 11 hiš, župnišče in cerkev. Na Vačah že prej ni bilo bogve kakega blagostanja, požar je pa provzročil res skrajno revščino. Rešilo se je kaj malo. Zgoreli so vsi pridelki, vsa oprava in nekaterim celo gotovina. Na pošti so rešili samo par denarnih pisem. Orožnikom je zgorelo vse, samo uradna pisma so otehi. Tako se je skoraj povsod pokazalo, kako je Slovenec zvest v službi. Svojo lastnino pusti, da mu jo plamen uniči, samo da reši, kar mu je od drugih izročeno. Pogorelece priporočamo občinstvu. Hvaležni bodo za vsako najmanjšo podporo.

(Slovenski odvetnik na Koroškem) gospod dr. Janko Brejc že okuša vse sladkosti slovenskega odvetnika med zagrizenimi koroškimi vsemenci. Komaj je izjavil, da bo pred sodiščem načelno govoril slovenski, se je kar cela ploha gnojnice zljala nanj iz nemških listov. Jako značilno za razmere na Koroškem je pa dejstvo, da listi poročajo celo o stvarih, pri katerih je navzoč samo sodnik, zapisnikar in dotičnik, ki je pred sodnijo poklican, kakor se je zgodilo dr. Brejcu, ko je bil v neki zadevi poklican kot prič k sodišču. Celovški vsenemški listič „Freie Stimmen“ je takoj namreč vedel, kako in kaj je dr. Brejc izpovedal. Res lepe razmere.

(Deželna živinska razstava) se bo vršila v Celovcu od 6. do 8. septembra. Kako postopa nemško-nacijonalna gospoda pri tem važnem činu s slovenskimi kmeti, bomo še poročali.

(Pri gradbi bohinske železnice) se je po stari navadi začelo delati, kakor vedno doslej, namreč, da se domačine odganja, tujcem pa daje delo. Tvrdka Sard & Lenassi je celo po slovenskih časopisih oznanjala, da sprejme 200 delavcev, ko so se pa oglašali Slovenci, so jih pošiljali od Poncija do Pilata, končno so jim pa rekli, da jih ne sprejmejo. Italijane so pa sprejemali vpricho nesprejetih Slovencev. Kaj se hoče, stara navada!

(Svojo ženo zabodel) Neki kmet iz Levpe pri Kanalu na Goriškem je gredoč k maši zabodel svojo ženo s tremi sunki. Kakor pripovedujejo, so že dalj časa opaževali, da je bil nekoliko zmešan.

(Slovensko šolstvo v Trstu.) Štirirazrednica pri Sv. Jakobu v Trstu, katero vzdržuje družba sv. Cirila in Metoda, se s prihodnjim šolskim letom razširi v petrazrednico. V preteklem letu je obiskovalo to šolo 306 dečkov in 311 deklic, skupaj 619 otrok. Koliko jih pa mora hoditi v italijanske šole, ker v slovenskih ni prostora. Ta šola je res v največjo čast družbi sv. Cirila in Metoda, obenem pa tudi v največjo sramoto slavni vladi, ki trpi, da se s Slovani v Trstu

postopa, kakor s pritepenci in se jim ne privoščiti ene ljudske šole.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 20. julija do 8. avgusta poslali gg. in društva: Upraviništvo „Slov. Naroda“ zbirko 69.62 K, uredništvo „Slovenca“ zbirko 8.05 K; podružnice: moška šentjakobsko-trnovska v Ljubljani udnine 72 K in Ciril-Metodovega daru 55 K (darovali so po 10 kron: And. Zamejic in And. Kalan; 6 kron Ivan Rozman, po 5 kron: dr. Andrej Karlin in Anton Zupančič; po 3 kron: Gnejzda in F. Florjančič; po 2 kroni: Jernej Bahovec, dr. Gestrin, Alojzij Stroj, Fr. Tretnik, Jos. Vidmar in Ivan Vrhovnik; 1 K Pichler), moška in ženska v Trstu dohodek veselice 1429.80 K, ženska v Črnomlju 69 K, ženska v Sežani 76 K, šenklaško-frančiškanska in šentjakobsko-trnovska ženska v Ljubljani, vsaka po 800 K, skupaj 1600 K kot donesek od razstave ženskih ročnih del in darove; venska v Kranju 128 K, ženska v Trbovljah zbirko in udnino 50 K, podružnica v Selcih 38 K, ženska v Logatcu 124.80 K, moška v Logatcu 52 K, ženska v Celju 277.06 K, litijska podružnica 200 K pokroviteljine, podružnica v Gornjemgradu 70 K, duhovščina šmartinske dekanije 200 K pokroviteljine, gđ. Terezija Karolnikova v Kamniku 4.60 K, katere je v veseli družbi nabrala gđ. Ana Močnikova; Jos. Novak v Lescah 20 K, župnik Iv. Schiffrer v Pomjanu zbirko dekanijske konference 12 K, prof. Karol Verstovšek II. prispevek od mariborske junijske veselice 400 K, „Bralno društvo“ v Trebnjem 8 K. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Politični pregled.

(Češke zahteve.) Svoj čas so Čehi zahtevali, da se jim dovoli češka univerza na Moravskem. Pod tem pogojem bi bili pripravljeni za redno delo v državnem zboru. Nemci o tej zahtevi niso nič hoteli slišati, dasiravno si je vlada prizadevala, da bi jih pridobila zato. Sedaj so moravski Nemci definitivno odklonili češko zahtevo za ustanovitev češke univerze. Zapretili so celo z obstrukcijo, ako bi vlada Čehom ustregla.

(Križa na Ogrskem) Cesar je prišel v Budimpešto. Kakor trdijo dobro poučeni krogi, se s cesarjevim prihodom položaj ne bo ravno zelo izpremenil, kajti kakor se zatrjuje, krona nikakor ni privolji, da bi dala opoziciji koncesije večjega pomena. Koncesije, ki bi se morda dale, so: 1. preosnova vojaških učilnic na podlagi ogrskega učnega jezika; 2. premestitev ogrskih častnikov na Ogrsko in 3. ogrski poslovni jezik pri vojaških sodiščih. Opozicija o teh koncesijah neče niti slišati, temveč trdno ponavlja svoje stare zahteve. Cesar ostane deset dni v Budimpešti, a vzlic temu baje križa med tem časom ne bo rešena. Kakor vse kaže, bo ostalo vse pri starem. Vlada ne bo imela proračuna in ne bo smela nabirati vojakov. Vojaki, ki bi morali iti letos na dopust, bodo služili do konca leta. Ako se dotlej položaj ne razjasni, bodo morali pa rezerviste poklicati, da ostane število na isti visočini.

(Novi nemiri na Hrvatskem) Pred malo tedni je zapustil Hrvatsko ban Hedervary, ki je zakrivil toliko gorja v ti nesrečni deželi. Novi ban Pejačević je slovesno zaprisegel, da bode spoštoval hrvatske pravice in da bode rajši od stopil, kakor bi delal proti nagodbi z Ogrsko. Vendar so se pa tudi pod njegovo vlado začeli novi nemiri in se je znova začela prelivati hrvatska kri. Kar nenadoma se je od vlade razpisalo povelje, da se na cesarjev rojstni dan zopet razčbesijo po vsi Hrvatski madžarske zastave. Tako se je zgodilo n. pr. tudi na železniški postaji v Zapešiču. Ves narod je bil vsled tega razburjen. Kakor blisk je šla ta novica od kraja v kraj in vse ljudstvo je razburjeno hitelo proti Zapešiču. Tam so stražili vse prostore orožniki. Ljudstvo se je mirno obnašalo in samo odločno zahtevalo, da se odstrani sramoteča madžarska zastava. Nazadnje so vdrl v kolodvorske prostore in že je splezala 14 letna deklica na drevo, da bi strgala madžarsko zastavo. Hipoma so pa zagromele puške in na tla sta se zgrudila 21 letni mladenič Josip Beluhan in 58 letni Noršičekula, oče desetero otrok. Oba sta bila zadeta v prsa in oba takoj izdihnila. Zavlekli so ju v

kolodvorsko drvarnico. Več težko ranjenih so prepeljali v Zagreb v bolnišnico. Kljub temu, da je prišlo tudi vojaštvo iz Zagreba, se ljudstvo ni ganilo z mesta. Šele na odločno prigovarjanje priljubljenega domačega župnika se je ljudstvo razšlo, ko je na prigovarjanje odličnih občanov vlada nazadnje vendar zaukazala, da se odstrani tuja zastava. Iz vsega je pa razvidno, na kako brezvesten način se ubogi hrvatski narod ščuva in tira v nesrečo. Komaj se je začelo upati, da se zopet povrne toli zaželjeni mir v deželo, že se je začelo zopet s prelivanjem nedolžne krvi. Kdo ve, kaj se bode še vse iz teh nesrečnih razmer izcimilo. Dobili smo o dogodkih zadnjih dni pismena poročila, ker se hrvatski časopisi kar vprek zaplenjajo. Iz pisem katera nam piše prijatelj, povzamemo, da so razmere zelo žalostne in da se je bati novih morebiti mnogo hušjih nemirov, nego so se dogodili v zadnjih mesecih. Vse kliče: „kri za kri, maščevanje!“ „Ne bodemo mirovali, dokler ne bo konec madžarskemu gospodarstvu na hrvatski zemlji.“ — Dal Bog, da se boj konča z zmago pravične hrvatske stvari!

(Na tirolsko-laški meji) so se v zadnjem času dogajali slučajji, ki so dali povod kaj različnim razmatranjem. Italijanski vojaki so imeli svoje vaje ob meji in so ponoči prihajali na avstrijska tla in manevrirali okolu avstrijskih utrd, kakor bi bili na domačih tleh. Ko jih je neki orožnik opazil in opozoril avstrijsko posadko, so Italijani izginili. Lahom se cede sline po avstrijskem Južnem Tirolskem in prišli so pogledat, kje in kako bi bilo najpripravnejše za napad. Naša vlada se je vsled tega pritožila v Rimu.

(Vstaja na Balkanu.) Kakor poročajo iz Bolgarske, je na 29. avgusta napovedana vstaja v vseh turških pokrajinah. O bitkah med vstaši in turškimi vojaki se poročajo čudne stvari. Ob bolgarski meji so Turki požgali več krščanskih vasi. V bližini Skoplja so pognali vstaški vojaški vlak z 250 vojaki v zrak. Ravno v isti okolici je bila tudi bitka med osmimi vstaškimi četami in turškimi vojaki. Vstaši so imeli 35 mrtvih in več ranjenih. Rusija je izročila Turčiji nekaj ultimatum, v katerem zahteva takojšnjo izpolnitev ruskih zahtev. Rusko črnomoško brodovje se je usidrilo 80 kilometrov nad vhodom v Bospor.

Književnost in umetnost.

(„Mali vitez“.) Tega romana slavnega poljskega pisatelja Senkiewicza v slovenskem prevodu smo dobili 15. sešitek. Dobiva se v knjigarni Kleinmayer in Bamberg po 40 vin. sešitek.

(Zabavna knjižnica za slovensko mladino), urejuje in izdaja Anton Kosi, učitelj v Središču. XI. zvezek. Založil izdajatelj, natisnila „Kat. tiskarna“ v Ljubljani. Cena 30 vin. — To knjižico prav toplo priporočamo slovenskim mladim ljubom v nakup, kajti po svoji raznovrstni vsebini, povestice, pesmice (dve s sekiricami), uganke, kratkočasnice itd., je ni pripravnejše knjige za našo mladino, za katero imamo po pravici rečeno tako malo pripravnega čtiva. Nobena šolska knjižnica ne bi smela biti brez te knjižice, in ne samo v enem ampak v več zvezkih. Zato pozivljamo posebno šolska vodstva, da jo čim pridnejše naročajo.

Zahvala.

Za dokaze mnogoštevilnega sočutja ob boleznih, smrti in pogrebu nepozabne soproge in matere

Marije Kolenc

izrekam najsrčnejšo in najiskrenejšo zahvalo prečastiti duhovščini, slavnemu občinskemu zastopu ljubenskemu, sl. požarnim brambam pri Sv. Frančišku in na Ljubnem, darovateljem lepih vencev in vsem prijateljem in znancem, ki so prihiteli, da izkažejo dragi ranjki zadnjo čast.

Ljubno, dne 17. avgusta 1903.

(357)

Franc Kolenc z otroci.

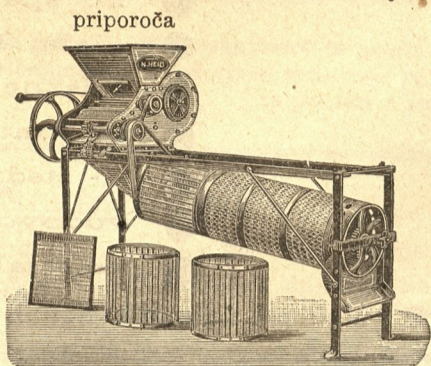
Listnica uredništva.

G. Franc Klančnik, organist pri Sv. Martinu na Paki. — Na Vašo željo prav radi potrdimo, da niste Vi v nikaki zvezi z dopisom „Od Savinje“ v številki našega lista.

K sezoni!

Trgovina z železnino „MERKUR“ Peter Majdič
Celje, Stajarsko *** Podružnica v Kranju, Gorenjsko

svojo veliko za-
logo različnih
poljedelskih
strojev, kakor:
gepeljne, mlatil-
nice, čistilnice,
slamoreznice,
mline in stiskal-
nice za grozdje
in sadje, vetr-
nice, brane za
njive in seno-
žeti, pluge itd.

po najnižjih cenah. (398) 8—8

V večji vasi na Spodnjem Koroškem se dajo

prodajalnični prostori

obstoječi iz prodajnice, kuhinje, izbe za stanovanje,
dvoje skladišč in dveh kleti

takoj v najem.

Najemnina je jako nizka!

Najlepša lega, tik župne cerkve, sredi vasi, pred
hišo se križajo ceste, ob državni cesti, le dobre pol ure
od kolodvora, vsak dan trikratna vozna pošta. — Pisma
naj se blagovolijo pošiljati pod: „P. 222“, poste re-
stante, Pliberk, Koroško. (347) 3-3

Prodaja.

Zaradi prostornih razmer se bo opustila rudniška
mlekarna v Trbovljah in živina, večinoma

krave mlekarice mölltalske pasme

se bodo prostovoljno prodale. Kupci se prosijo, da
se o se b n o oglase pri rudniškem ravnateljstvu
v Trbovljah, ker se pismena pojasnila ne bodo
dajala

NAZNANILO!

Podpisana s tem slavnemu p. n. občinstvu
in gospodom popotnikom najuljudneje naznanja,
da je s 1. junijem t. l. prevzela znani

hotel „k jagnjetu“

v ZAGREBU, na vogalu Nikoličeve in Gajeve
ulice, ki je popolnoma prenovljen ter ima sobe z
najprimernejšim komfortom.

Za dosedanjo naklonjenost in obisk v hotelu
„Liebald“ se lepo zahvaljujem in obenem obljub-
ljam, v sedanjem hotelu z izvrstno kuhinjo, naj-
boljšim vinom ter budjeviškim pivom po zmerni
ceni in najtočnejši postrežbi cenjenim gostom
ustrezati.

Z velespoštovanjem udana

Doljan

prej hotel „Liebald“.

264 10-10

Izplačujoče se postransko opravilo

brez posebnega truda in izgube časa
najdejo spoštovane osebe vsakega stanu
in povsod s prevzetjem zastopa avstrij-
ske družbe prve vrste, ki sprejema
„zavarovanja proti požaru, steklu, proti
škodi pri prevažanju, proti tatvini po
vlomu in življenja“. — Poudbe pod
„1798“, Gradec, poste restante.

!! POZOR !!

Vsem, kateri bolehalo na želodcu
in težki prebavi

daje gotovo pomoč in pov. ača izgubljeno zdravje

edino prava

Germanova zdravilna življenska esenca

katera je nenadkriljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh želodčnih boleznih, kakor:
slaba prebava, pomanjkanje teka, želodčna oteklina, napihovanje, podrigovanje, zgaga, zlatenica,
omotica, glavobol, krč itd. Germanova življenska esenca pomaga proti jetrnim in sleznim
bolezni, proti hemeroidom, čisti pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste sokove iz krvi

Germanova življenska esenca odganja zaostale vetrove in neznosne gliste, a s tem, da
povrača izgubljeni tek in voljo do jedi, donaša mnogo k okrepljenju telesa!

Germanova življenska esenca je pomagala že več ljudem, kateri so jako veliko potrošili
za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči niti več nadejali niso.

Germanova življenska esenca se pripravlja iz blagodelujočih, povsem neškodljivih rastlin-
skih sokov, je jako prijetnega, nekoliko grenkega okusa, tako da ga lahko uživajo tudi občutljive
osebe, ženske in otroci, kateri drugih zdravil ne morejo jemati.

Cena steklenici 1 K 40 v, s pošto se ne pošilja manj nego 2 steklenici, za spremnico in
odpravo 40 v več, in to samo po povzetju ali če se znesek pošlje naprej.

Glavna zaloga, kamor naj se vse naročbe naslovljajo

K. GERMANA lekarna „pri črnem orlu“

v Belovaru, Hrvatsko.

V znak pristnosti ima vsak zavitek tiskano ime tvrdke Ljekarna k „crnom
orlu“ K. Germana u Belovaru. Zato zahtevaj izrecno pristno Germanovo življensko
esenco; ako pa ti se ponudi druga, za katero bi se trdilo, da je boljše ali pa ravno tako dobra,
je ne vzami, temveč jo naroči po pošti, ako je tamkaj ne dobiš. (263) 10

Pri podpisnem uradu je s 15. septembrom
1903 prosto mesto

pisarniškega uradnika.

Prosilec za to mesto mora imeti po-
trebno šolsko izobrazbo ter znanje obeh
deželnih jezikov.

Prošnje je vložiti pri podpisnem uradu
do konca avgusta 1903.

C. kr. evidenčni urad za zemljiški davek
v Konjicah.

(351) 2—2

Razpis zdravniške službe.

V Vuzenici ob Dravi (Saldenhofen) se
razpisuje služba distriktnega zdravnika z let-
nimi dohodki 1200 kron in obširno privatno
praksu.

Mesto se odda 1. prosinca 1904.

Prošnje naj se vložijo do 15. septembra t. l.
pri podpisnem odboru

Distriktni odbor Vuzenica,

dne 4. avgusta 1903.

(340) 2-2

A. MRAVLJAK, načelnik.

Naznanilo.

V Loki pri Žusmu se bodo vršili
zanaprej vsako leto štirje sejmi in sicer:

14. aprila (354) 3—2

20. julija

25. avgusta in

12. septembra.

Kadar bi prišel eden teh dni na praznik
ali nedeljo, se vrši sejem prihodnji delavnik.

Županstvo Žusem, meseca avg. 1903.

Prvi sejem se torej vrši v torek,
dne 25. avgusta 1903.

Močan

UČENEC

zdrav

15 let star, kateri
ima tri meščanske ali
gimnazijske razrede,
se sprejme takoj v
špecerijsko trgovino
MILANA HOČEVAR
v Celju, Glavni trg.

(349)

3—1

V AMERIKO

je najkrajša, najprijetnejša in najcenejša vožnja

čez

(Francosko)

Buks-
Paris-
Havre-
New York

ali

Antwerpen - New York, Havre - Philadelphia

(352) 4-1

ali

Antwerpen - Philadelphia.

Cena iz Buksa III. razred od gld. 85.— naprej!

Vsa natančnejša pojasnila itd. daje

zastopnik generalne agenture za celo Švico

IVAN BIHELJ

v Buksu (meja zraven kolodvora).

SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

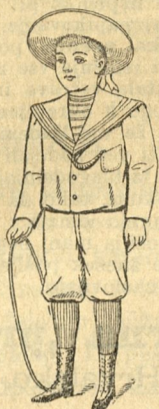
Josip Hočevar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za spomladno in poletno sezono svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi športne sukne, površnike in haveloke po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga.

Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.

Rafael Šalmič

trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti
v Celju v Narodnem domu.

Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, amuleti itd. Žlice, noži, vilice, tabatière, nastavki za slike, sadje, cvetlice itd. v pristnem in novem srebru. — Zaloga optičnih predmetov. — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovejših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

IVAN REBEK

stavnbi in umetni ključalničar
CELJE, Poljske ulice šte. 14.

- izvršuje vsa v
- njegovo stro-
- ko spadajoča
- dela, kakor
- železne ograje
- in vrata, - - -
- - - štedilnike,
- vodovode - - -
- vodnjake itd.

✿ Vse po najnižjih cenah! ✿

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

Tovarna za sodovico

v sifonih kakor tudi z limonado in malinovcem.
Kupujem maline po najvišji ceni! — Vsi izdelki tovarne se na željo postavijo p. n. strankam na dom.
Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina
tu- in inozemskega manufakturnega blaga
na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

'Narodni dom' v Celju 'Pri dobrem pastirju'
Cesarja Jožefa trg Graška cesta.
Postrežba točna! Cene nizke!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER
Nove ulice št. 11 * CELJE * Nove ulice št. 11.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Martin Kolšek

čevljarški mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršujejo točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

IVAN LIKAR
glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju
ima svojo pisarno
v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatnino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vlom.

JOSIP KREGAR
stavnbi in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Častiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.
Gene jako nizke! Postrežba točna!

Otročje vozičke

za ležati in sedeti

korbe za potovanje, kovčege, različne taške in korbce za trg, držala za časopise, korbce za papir, cvetje, kruh, ročno delo, kakor razno drugo ple-tarsko blago.

Dalje različno izpeljane stalke in stole za otroke. Vse po najnižjih cenah pri

Petru Kostiču, Celje

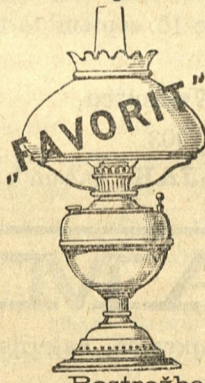
Glavni trg šte. 2.

Postrežba hitra in točna!

Edina narodna steklarska trgovina
Fran Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE
podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== V CELJU ==

v 'Narodnem domu' in 'pri kroni'.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, deteljno seme, malisno štopo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

Josip Zabukošek

krojaški mojster, Celje, Glavni trg št. 18.

Velika zaloga narejenih oblek od priprostih do najfinejših. Vsa naročila po meri se izvršujejo dobro, točno in cenó!

LASTNIK GOSTILNE NA STAREM GRADU, kjer toči najboljša pristna vina in izborna pivo; okusna mrzla jedila vedno na razpolago.

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.
Martin Stojan ml.

stavnbi in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohištva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarških izdelkov.

Josip Koštomaj

gostilničar „pri jelenu“
priporoča svojo

dobro vpeljano gostilno.

Mrzla in topla kuhinja * * * *

* * * * vedno na razpolago!

Anton Topolak

trgovec s špecerijskim blagom
v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge sloviti

konjak grofa R. Keglevicha.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

JOSIP LEON

krojaški mojster
v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovejših vzorcih ter se najvljudneje priporočam.

Hitra postrežba! Gene nizke!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno

v 'Narodnem domu' v Celju

kjer bodem točil vedno sveže, dobro marcno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.